

Nyári bolygós esték

2007 nyarának nagyobb részében – július-augusztus folyamán – 22 fő 78 észlelést küldött be szakcsoportunkhoz. Öt új észlelőt köszönhetünk sorainkban; reméljük, a továbbiakban is feltűnnek észlelőlistánkon.

Vénusz

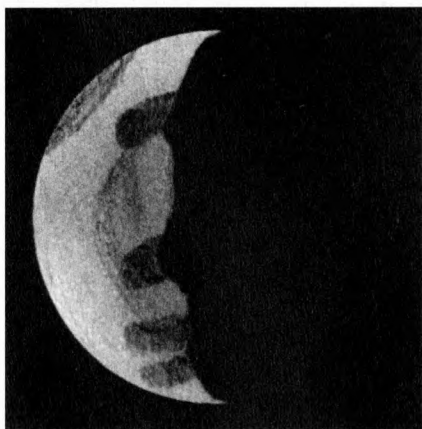
A nyár utolsó két hónapjában összesen 6 felvétel és 12 vizuális észlelés készült a nyugati esti égbolt legfényesebb objektumáról. Július 2-án Ambrus Ádám több sötétebb régiót látott elsősorban a bolygó terminátora mellett. A bolygóperemen, a déli pólushoz közel is feljegyzett egy 4-es intenzitású kis sötét területet. A terminátor és a pólusok csatlakozásainál kis szarvszerű fény-árnyék-jelenségek vehetők észre, közel 33 százalékos fázis mellett. Erre a jelenségre – a szarvakra – Kiss Barna is felfigyel pár nappal későbbi észlelése során. Július 26-án 17:25 UT-kor a következő jellemzést adja Ambrus: „A sarló Ny-i oldalán egy világos folt, míg a K-i oldalon egy sötétebb terület húzódik. Ettől északabbra is található egy valamivel sötétebb rész. Feltűnőek a sarló

Észlelő	Észlelés	Műszer
Ambrus Ádám	8	25 T
Berente Béla	11	23 Y
Balog László	2	8 L
Buda, Stefan AU	10	40 DK
Danyi Roland	1	10 L
György Klaudia*	1	20 T
Kárpáti Ádám	2	20 L
Kiss Barna	4	20 T
Kovács Judit*	1	15 T
Kubus Gyula	7	12,5 T
Ladányi Tamás	2	25 C
Megyes István	1	10 L
Molnár Péter	2	20 T
Morvai Anikó*	1	25 SC
Nemoda Bence	1	20 T
Polgár Csilla*	1	25 T
Ravasz Bálint	4	5 L
Répás Csaba	4	8 L
Tordai Tamás	11	25 T
Tóth János	1	15 T
Újvárosy Antal	2	8 L
Walter Heléna*	1	25 T

CM-en túli nyúlványai is (a szarvak).” Pár nappal később, aug. 5-én a bolygó már próbára teszi az észlelőt: „A sarló hatalmas, 54 ívmásodperces, és hajszálvékony; nem könnyű követni a 180 fokos ívet sem. A fázis úgy 5%-os.” Ambrus a terminátor és az éjszakai oldal környékén lát egy sötét átmeneti részt, mely az egyenlítői szélességeken beszűkül.

Mars

Egy észlelés készült az akkor még kis látszó méretű planétáról, ennek ellenére sok részlet fedezhető fel a webkamerás felvételen. Jelen sorok olvasása közben és a rákövetkező hónapokban remélhetőleg roskadozni fog a rovatvezető hagyományos és elektronikus postaládája az észlelések tömkelegétől – a vörös bolygó nem túl nagy, maximálisan 16

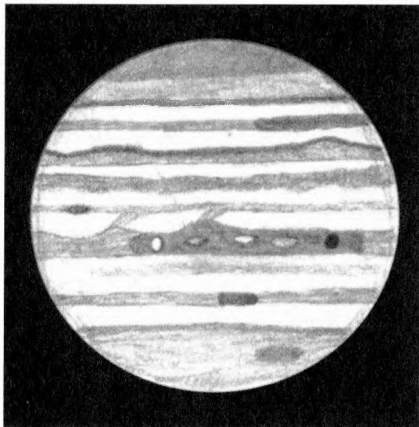

A Vénusz Ambrus Ádám július 2-án 19:30 UT-kor készült rajzán

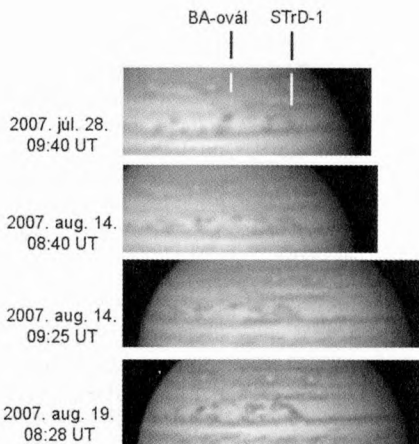
ívmásodperces látszó átmérőjével, de magasan az égen, kiemelt célpont továbbra is!

Jupiter

Erről az égitestről érkezett be a legtöbb megfigyelés, szám szerint 45 webkamerás kép és 11 rajz.

Így rajzolta le a Jupitert Ambrus Ádám augusztus 6-án 19:30 UT-kor 25 cm-es reflektorával

Sötét foltok vándorlása Stefan Buda felvételein

CM II 190–210 fok környékén látható az STRD-2 háborgás, egy észlelő (Ambrus)

augusztus 6-i rajzán és több webkamerás észlelő (Berente Béla és Tordai Tamás) július 13-i felvételein azonosítható.

Stefan Buda felvételei alapján a BA-ovál és az STRD-1 háborgás környékén vándorló sötét foltokat lehet azonosítani. Ezek a SEB déli részén (SEBs) igen nagy sebességgel (3–4 fok/nap) haladnak és fordulnak vissza (kerülnek át a másik sávba) az STRD-1-n keresztül, majd folytatják útjukat visszafelé az STBn-ben.

Külső bolygók

Augusztus 16-án Ambrus Ádám a két külső nagybolygót állította be távcsöve látómezéjébe. Az Uránusz fényességét 5,6 magnitúdósnak, a Neptunuszét pedig 7,8 magnitúdósnak becsülte. 300x-os nagyítás mellett mindkét bolygó színét kékesfehérnek becsülte; az Uránusz esetében, mint írja, „a peremsötétedés is határozottan kivehető”, ezenkívül a pólusok környékét is sötétebbnek érzékelt; kb. 3 egységgel halványabbnak, mint a korong közepét. A Neptunusz észlelésekor csupán a peremsötétedés nagyságának változását – növekedését – érzékelt a sarkok környezetében; a korong közepéhez viszonyítva kicsit gyengébb intenzitásáránnyokkal.

Új Szaturnusz-észlelőlap

A bolygó rálátási szögének változása miatt már letölthető a szakcsoport honlapjáról (bolygok.mcse.hu) a frissített észlelőlap. Jelenleg a –8 fokos észlelőlap előrajzolt sablonja jól közelíti a látványt, de hamarosan újabbak használata válik szükségessé, melyek szintén elérhetőek lesznek. Kinyomtatásukkor használható tintatakarékos, eco-mód üzemmód is.

Helyreigazítás

Előző számunkban Sánta Gábor két rajzához tartozó szöveges észlelői leírás után lemaradt az észlelő neve.

Tordai Tamás